

Ефективність блокуючого гравця в захисних діях жіночих студентських команд м. Харкова

Іскрова О. О., Стрельникова Є. Я.

Харківська державна академія фізичної культури

Анотація. Стаття розглядає питання ефективності захисних дій гравця І темпу в іграх студентських команд в змаганнях Студентської Волейбольної Ліги м. Харкова.

Ключові слова: студентський волейбол, блокування, напад, тактика гри.

Вступ. Серед багатьох ігрових видів спорту, розповсюджених по усьому Світу, волейбол є грою в якій не буває нічийних результатів. Саме тому волейбол вабить мільйони людей, завдяки неабияким захопленням від самої гри та емоційністю в досягненні перемоги.

Актуальність теми, визначена тим, що у волейболі як за правило перемагає команда, захист якої превалює над нападом суперника. Перевага атакуючих дій над блоком не лише очевидна, а ще і безсумнівна. Нападаючі гравці кожної гри здобувають у середньому 50–55 очок, а блокуючі – 9–10. Антагонізм атаки та блоку в волейболі складає інтригу в діях над сіткою. І така ситуація робить гру ще більш ефектною.

Мета та завдання дослідження: визначити значення дій блокуючого в діях команди на першій лінії захисту.

Для досягнення цієї мети необхідно вирішити наступні **завдання:**

1. Проаналізувати науково-методичну літературу з питань навчання та удосконалення блокування;

2. Визначити співвідношення участі гравця першого темпу в захисних діях біля сітки.

Об'єкт дослідження: змагальна діяльність жіночих команд Харківщини

Предметом дослідження визнано захисні дії на блоці волейболісток жіночих студентських команд.

Методи досліджень: аналіз спеціальної методичної та наукової літератури; педагогічні спостереження (фіксація ігрових дій, тренувальних вправ) методи математичної статистики.

Результати дослідження та їх обговорення. За період проведення дослідження нами були оброблені статистичні дані отримані шляхом кодового запису 36 ігор з участю жіночих студентських команд м. Харкова. Нами встановлено, що за 36 ігор (116 партій) командами було виконано 21 334 технічні дії. З цього показника випливає, що в середньому за партію командою було виконано 184 технічних елементів.

Рис. 1. відображує модель гравця І темпу на сучасному етапі розвитку волейболу [3]. Захисні дії в яких цей гравець приймає участь були підставою нашого дослідження. До захисних дій, що виконується гравцем І темпу крім блокування відносяться страхування свого нападника та одиночного блоку

крайніх гравців першої лінії. До функцій блоку відносять, крім створення «перешкоди» над сіткою, ще і «самопідстраховку», тобто страховку м'ячів після «відскоків» від власного блоку [5].

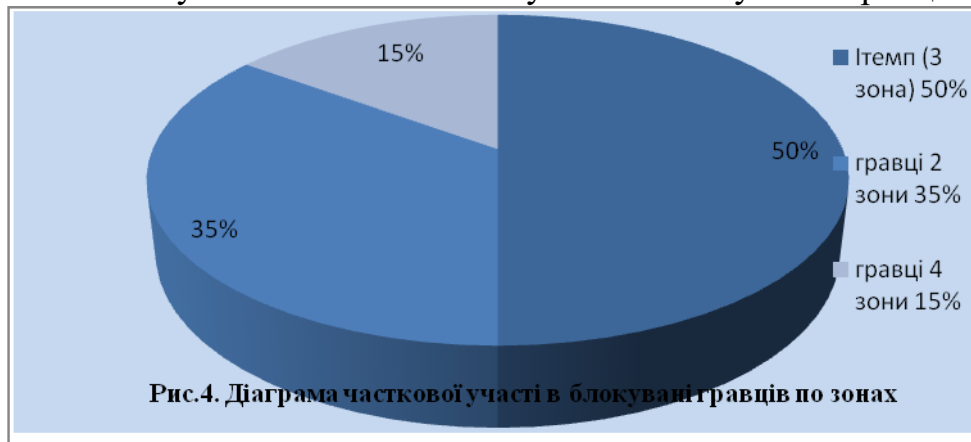
Блокування – один з ефективних захисних засобів, а нині його застосовують і для контр атакуючих дій. Блокування перетинає шлях м'ячеві, що перелітає через сітку. Цей прийом складається з переміщення, стрибка, вносу і постанови рук над сіткою, приземлення [1].

За даними записів (36 ігор) були визначені найбільш „завантажені” атаками зони:

- із зони 4 було виконано 40 % від усіх атак;
- із зони 3 було виконано 18 % від усіх атак;
- із зони 2 було виконано 28 % від усіх атак;
- з-за трьохметрової зони 14 % від усіх атак.

Ця інформація стає у нагоді тренеру, по-перше, тому, що водночас свідчить і про завантаження різних зон блоком. А тому, що, зазвичай, гравці спеціалізуються по зонах блоку, така інформація дає реальну можливість передбачити, навіть запрограмувати фактичну задіяність кожного гравця на блоці. Також нами було визначено частка участі в блокуванні гравців по зонах.

Як ви можете бачити на Рис.4. гравець зони 3 виконує блокування більш партнерів, бо приймає участь у блокуванні в усіх трьох зонах. Його частка участі у блоці найвагоміша і досягає до 50 %, далі йдуть гравці другої зони (30–35 %), бо кількість атак суперників із зони 4 з різних причин значно перевищує атаки з інших зон. Гравці, блокуючи у зоні 4 мають менші навантаження, бо у суперників половина атак відбувається в ситуаціях, коли в зоні 2 знаходиться «зв'язка». Останнім часом кількість блокувань цих гравців збільшилася, бо атаки з «задньої» лінії відбуваються в жіночому волейболі частіше із першої зони.

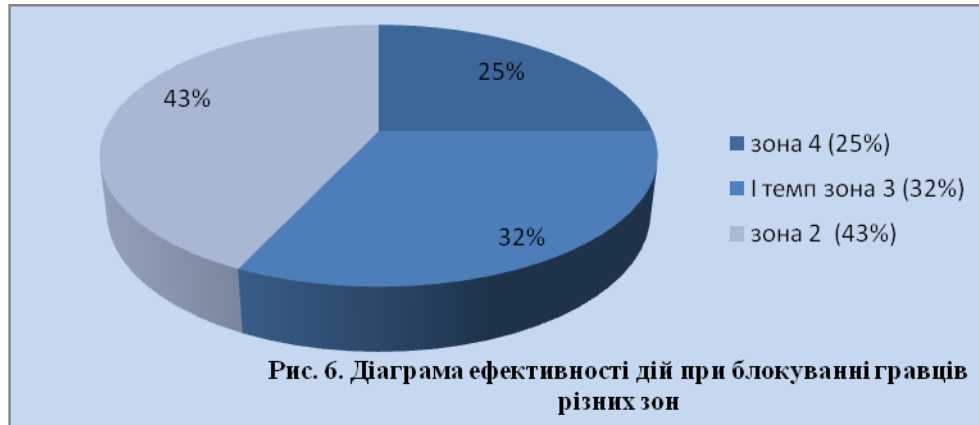
За даними проведеного дослідження гравець I темпу, що грає у 3 зоні виконує дії в груповому та одиночному блокуванні, що надано на рис.5.

Ми визначили, що кращу ефективність дій на блоці демонструють гравці зони 2 – 43%, у «центральных» (зона 3) – 32%, а у «догравальників» зони 4 – 25 %, що надано на рис. 6.

Отже, тренер має відомості для обґрунтованого обрання реальних навантажень блокуючих гравців у кожній зоні. Це дозволить тренерові

оптимізувати навчально-тренувальний процес щодо підготовки гравця першого темпу до захисних дій біля сітки.

Висновки. «Блок – найкраща зброя у боротьбі за очки». Ця цитата з дуже цікавої книжки всесвітньо відомих волейбольних тренерів з Японії Я. Мацудайра, Н. Ікеда, М. Сайто «Волейбол: шлях до перемоги»

Література

1. Барбара Л. Виера Волейбол: Шаги к успеху / Л. В. Барбара, Б. Д. Фергюсон. – К. : АСТ, Астрель, – 2004. – 312 с.
2. Борисов О. О. Основы теории методики преподавания волейболу і футболу / О. О. Борисов – К. : вид-во ПП «Люскар», 2004. – 664 с.
3. Лисянский В. К. Расчет модельных параметров волейболистов разных амплуа / В. К. Лисянский, Е. Я. Стрельникова, Т. П. Ляхова. // Слобожанський науково-спортивний вісник, 2007 – № 11. – С. 109 – 113.
4. Ляхова Т. П. Оптимизация технико-тактических действий с учетом игровых амплуа волейболистов / Т. П. Ляхова, Е. Я. Стрельникова. // Физическое воспитание студентов творческих специальностей. – 2007. – С. 57-62.
5. Мельник А. Ю. Исследование эффективности подачи в волейболе на основе технологии баз данных Microsoft Access / А. Ю. Мельник // Слобожанський науково-спортивний вісник – Х: ХДАФК, 2013. – №3. – С. 185–189.
6. Мельник А. Ю. Роль змагальної діяльності в підвищенні рівня сучасного волейболу / А. Ю. Мельник, Е. Я. Стрельникова, Т. П. Ляхова // Спортивні ігри. – 2015. – №. 11. – С. 115-117.
7. Помещикова И. П. Анализ выступления команды девушек Украины на чемпионате Европы по баскетболу в 2012 году / И. П. Помещикова, А. С. Кучеренко, И. М. Евтушенко // Физическое воспитание студентов. – 2013. – Т. 1. – С. 49–53.
8. Помещикова И. П. Исследование эффективности выступления мужской сборной команды Украины на чемпионате мира по баскетболу в 2014 году / И. П. Помещикова, Н. А. Пашенко, Н. И. Чуча, Е. Я. Стрельникова. // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2015. – №. 2. – С. 161–165.
9. Стрельникова Е. Я. Особенности подготовки игроков I темпу на современном этапе развития волейболу / Е. Я. Стрельникова, Т. П. Ляхова // Проблемы и перспективы развития спортивных игр и единоборств в ВУЗах. – 2014. – С. 175.

Інформація про авторів:

Іскрова О. О. – студентка

Стрельникова Є. Я. – ст. викладач кафедри спортивних і рухливих ігор

Харківська державна академія фізичної культури

E-mail: zenastrel@gmail.com